

Protokoll fört vid konferens för
bruksprovdомare för utarbetande
av bedömningsanvisningar att gäl-
la fr o m 1992-01-01.

Plats: Grand hotell, Norrköping

Datum: 1991-10-12--13

Närvarande: se deltagarförteckning (bilaga 1)

Vid protokollet: Britt Lövdin

1

Konferensens öppnande

Förbundsordföranden, Lennart Hindefors, öppnade konferensen och hälsade deltagarna välkomna. Därefter lämnade han en information om det beslut som förbundsstyrelsen dagen innan tagit om finansiering av "Resultatbörsen". Beslutet innebär anmälningsavgifterna för bruks- och lydnadsprov höjs med 5:-, vilken summa skall insändas till förbundet för att bestrida del av kostnaderna för "Resultatbörsen".

Lennart Hindefors beklagade att han ej hade möjlighet att närvara under konferensen. Han framställde dock en förhoppning om att de anvisningar för bedömning och uppläggning av bruksprov, som konferensen skall arbeta fram skulle föra sporten framåt. Han önskade deltagarna lycka till med detta och avslutade sitt anförande.

2

Presentation och program

Samtliga deltagare presenterades. Konstaterades att samtliga distrikt utom Gotland var representerade vid konferensen (bilaga 1).

Förelåg preliminärt tidsprogram för konferensen (bilaga 2).

3

Genomgång av förslag och fastställande av anvisningar för bedömning och uppläggning av bruksprov

Förelåg av den centrala tävlingssektorn framtaget förslag till anvisningar. Förslaget följde samma blockindelning som bruksprovsreglerna, varför genomgången av detta även skedde blockvis.

Distriktens representanter indelades i fyra grupper, varefter genomgång av förslaget skedde i dessa. Efter varje "block" vidtog gemensam diskussion, varefter konferensen fastställde de anvisningarna för detta.

Av konferensen fastställda anvisningar för bedömning och uppläggning av bruksprov framgår av bilaga 3.

4

Information om de nya reglerna

Staffan Nordin informerade om de huvudsakliga ändringarna i bruksprovsreglerna samt vissa följdverkningar.

Dessa är bl a:

- Utbildningsplan för tävlingssekreterare har tagits fram. Pilotkurs kommer att avhållas i Upplands-distriktet under ett veckoslut i november.
- Redan fungerande tävlingssekreterare kan efter förslag från lokalklubb auktoriseras av distriktet utan att den nya kursen genomgås.
- Utbildningsplanen för tävlingsledare och bruksprovsdomare är under omarbetning.
- De teoretiska och praktiska domarproven innehåller i fortsättningen inga uträkningar av protokoll eller upprättande av resultatlistor.

Information om ovannämnda ändringar har sänts ut till klubbar och distrikt.

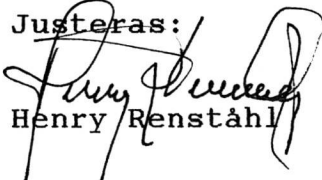
Presenterades innehållsförteckning till de nya reglerna, vilka beräknas utkomma vid månadsskiftet november-december. I dessa kommer även anvisningarna att tryckas.

5

Avslutning

Ordföranden i den centrala tävlingssektorn, Henry Renstahl, framförde ett tack till deltagarna för den konstruktiva debatten samt avslutade därefter konferensen.

Justeras:

Henry Renstahl

Vid protokollet:

Britt Lövdin

DELTAGARFÖRTECKNING vid Svenska Brukshundklubbens
regel/bedömningskonferens den 12-13 oktober 1991 i Norrköping

Konferensledning

Anders Dahlstedt -
Henry Renståhl - ordf i tävlingssektorn

Tävlingssektorn/sektorledning

Sven Andersson
Staffan Nordin

Distrikten

Lars-Göran Gustafsson	-	Dalarna
Curt Sjödén	-	"
deltar ej	-	Gotland
Johnny Gidesson	-	Gävleborg
Nils Berglund	-	"
Roger Berg	-	Halland
Lena Lundin	-	Mellannorrland
Ingegärd Kropp	-	Närke-Värmland-Dal
Hans Österlund	-	"
Leif Lindgren	-	Skaraborg
Per Hagstedt	-	"
Anders Brorsson	-	Skåne-Blekinge
Lars Pettersson	-	"
Peter Herdy	-	Småland
Sylvia Axell	-	Stockholm
Thorwald Lundberg	-	Sörmland
Ulrik Bergquist	-	"
Bo Broström	-	Uppland
Per-Evert Jonsson	-	"
Bo Degerström	-	Västmanland
Judith Granberg	-	"
Lennart Petersson	-	Västra
Fred Larsson	-	"
Birger Larsson	-	Östgöta
Olle Sandberg	-	"
Lars Lundholm	-	"
Lennart Barck	-	Övre Norrland
Lars-Göran Johansson	-	"

Avelsavdelningarna

deltar ej

Förbundskansliet

Britt Lövdin - kanslist

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBENS regel/bedömningskonferens 1991

TIDSPROGRAM - preliminärt

Lördag den 12 oktober - genomgång av bedömningsanvisningarna

- Kl. 09.45 - 10.00 Samling. KAFFE
- 10.00 - 10.30 Inledning. Upprop
- 10.30 - 11.00 "Allmänna bestämmelser" "BoK-prov" - genomgång
av förslag, jämförelse med "gamla kompendiet" -
grupparbete
- 11.00 - 12.00 "Allmänna bestämmelser" "BoK-prov" -
fastställande av nya bedömningsanvisningar -
gemensamt
- 12.00 - 12.30 "Lydnadsmoment" "Budföring" "Uppletande" -
grupparbete
- 12.30 - 13.30 LUNCH ev fortsättning grupparbete
- 13.30 - 14.30 "Lydnadsmoment" "Budföring" "Uppletande" -
gemensamt
- 14.30 - 15.00 "Specialmoment - skydds" grupparbete
- 15.00 - 15.30 "Specialmoment - skydds" gemensamt
- 15.30 - 16.00 EM-KAFFE
- 16.00 - 16.45 "Specialmoment - spår, rapport, sök"-
grupparbete
- 16.45 - 18.00 "Specialmoment - spår, rapport, sök"-
gemensamt
- 20.00 MIDDAG

Söndag den 13 oktober - information om de nya reglerna

- Kl. - 09.00 FRUKOST
- 09.00 - 10.30 Regeländringar 1992 - information
- 10.30 - 10.45 FM-KAFFE
- 10.45 - 12.00 Regeländringar 1992 - information forts
- 12.00 - 13.00 LUNCH (ev avslutning)
- 13.00 - 15.00 Reservtid
- 15.00 - Avslutning. EM-KAFFE (ev)

ALLMÄNT

Bedömning:

Moments början och slut

Hunden får inte lastas för annat än det som förekommer under själva momentet. Början och slut anges för varje moment först under rubriken "Bedömning" (undantag är BoK-proven).

Vägran

Som regel kan ett moment avbrytas, när hunden vägrat att åtlyda tredje kommandot/tecknet. Samma gäller om hunden återvänder till förarens sida utan att ha utfört momentet (gäller ej återkallande i samband med tjuvstart).

Kommandon och tecken

Utöver kommando eller tecken får hundens namn användas som lystringsord. Använder föraren tecken så får detta i princip inte utsträckas längre i tiden än ett muntligt kommando. Tecken som alternativ till muntligt kommando får endast användas i de moment och för de kommandon där så anges i reglerna. Tekniska hjälpmedel får inte användas, med undantag av momenten "Genomsökande av område och markering" samt "Avsökande" där visselpipa är tillåten.

Uppläggning:

Likvärdig prövning

Tävlingsledarens ambition ska vara att pröva hundarna på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Det gäller tider, sträckor etc. BoK-proven, som inte anordnas i tävlingsform, omfattas inte av denna regel.

Tekniskt fel

Om ett moment ej kunnat utföras som planerat så avgör domarna om momentet trots detta går att bedöma eller om det ska betraktas som ett tekniskt fel och momentet således göras om. En förare kan aldrig orsaka ett tekniskt fel genom att inte följa regler och anvisningar eller de order som ges av tävlingsledaren.

BEVAKNINGS- OCH KARAKTÄRSPROV

VINDMARKERING

Hunden ska inte påvisa figuranten utan endast markera denne. Den sträcka föraren ska förflytta sig med hunden bör inte överstiga 75 m. Om naturlig patrullväg ej finns, bör sådan snitslas. Då vinden alltid ska blåsa från figuranten mot patrullvägen måste kontroll ske då och då, att vindriktningen inte har ändrats under provets gång. Skulle detta inträffa måste en omplacering av figuranten genast göras med hänsyn tagen till den nya vindriktningen.

LJUDMARKERING

Är det uppenbart att hunden på grund av hastigt uppkommande störningar (flygplan, skottlossning i närheten o dyl) ej kunnat uppfatta ljudet av figuranten, bör den prövas på nytt.

KARAKTÄRSPROV

Bedömning:

Avsikten med karaktärsprovet är att bedöma dels hundens lämplighet för fortsatt utbildning, dels dess lämplighet att umgås med människor i det dagliga livet. Karaktärsprovet ska utvärdera hundens tillgänglighet, nervkonstitution samt reaktion vid skott.

Tillgänglighetsprovet startas direkt, när hunden är på plats vid provstället. Det ska utföras så att hunden konfronteras med för hunden främmande personer, lämpligen tjänstgörande domare. Hunden ska utan rädsla eller aggressivitet söka kontakt med den främmande personen. Om så behövs ska den som utför provet bjuda till kontakt genom mjukt och positivt uppträdande. Provet ska visa att man kan klappa eller ta i hunden. Visar hunden stark rädsla, aggressivitet eller någon form av panik i samband med konfrontationen med främmande personer, ska den underkännas.

Nervkonstitutionsprovet ska utföras på sådant sätt att hunden utsätts för överraskande prov med i viss mån skrämmande inverkan av icke-hotkaraktär.

Ex 1. Skrammel: en samling plåtburkar som ramlar ner och därmed ger ett överraskande ljud ifrån sig. Under provet ska hunden vara i rörelse framåt. Störningen ska komma från sidan tidigast när hunden just passerat platsen. Hunden ska registrera varifrån ljudet kommer och inom rimlig tid, med hjälp av sin förare, gå fram till skramlet samt undersöka detsamma.

Ex 2. Figurant under plastskynke. Hund och förare anvisas en plats, som hunden ges tillfälle att nasa av, innan provet börjar. En för hunden dold, plastöverklädd person sitter ca 10 m framför ekipaget. Figuranten gör på ett överraskande sätt en kort förflyttning i sidled och blir synlig för hunden. Observera att förflyttningen ska göras för att väcka hundens nyfikenhet på ett överraskande och i viss mån skrämmande sätt. När figuranten stannat, ska hunden, med erforderlig hjälp av föraren, kunna gå fram till den plastöverklädda figuranten och söka kontakt. Som extra hjälp kan figuranten avlägsna skynket samt själv inbjuda till kontakttagande.

Skottprov. Hunden ska registrera skotten utan att sättas ur funktion. Hunden bör inte provas i enbart passivitet utan även i ett läge där hunden är sysselsatt med t ex lek med pinne eller liknande för att lättare upptäcka om hunden sätts ur funktion. Skottprovet ska omedelbart avbrytas, om det klart framgår att hunden är skotträdd eller skottberörd, varvid hunden underkännes.

Hund som vid något tillfälle under provet råkar i panik och vill fly från platsen eller vägrar att gå fram till den plats, där störning av något slag uppträtt, ska ej godkännas. Observera att hunden ska ges god tid att avreagera efter varje moment för att komma i balans, innan den provas i nästa.

Hänsyn måste alltid tas till hundens ålder och domaren bör vad unghunden beträffar alltid söka utröna om en avvikelse från det vanliga mönstret kan bero på något mentalt fel eller om den hör samman med hundens ålder. Samma hänsynstagande ska även gälla för olika rasers sätt att reagera.

Uppläggnig:

I karaktärsprovet ingående moment ska ha karaktären av "normala, vardagliga" störningar. Levande figuranter bör användas, medan "döda" föremål (pappfigurer o dyl) bör undvikas. Släde får inte användas vid karaktärsprov. Provet tillmäts stor betydelse och måste därför anrangeras på sådant sätt, att det möjliggör en allsidig prövning av hundens nervkonstitution och tillgänglighet. Observeras bör att hund aldrig får utsättas för smärta vid karaktärsprovet. Finner domarna det tveksamt om viss del av provet gett önskat utslag bör en kompletterande prövning ske. Tävlingsledaren bör därför ha några planerade störningar i reserv. För den i provet ingående skottlösningen gäller, att hundarna ska provas här i var för sig. Härvid används gevär, k-pistol eller ev pistol (startpistol), ej knallskott. Minst tre skott ska avlossas.

LYDNADSMOMENT

Bedömning:

Hund som startar före kommando

Hund som, i moment där den sändes från förarens sida, tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att hunden omedelbart låter sig inkallas till sidan igen, annars underkänns den.

Hund som inte är tyst

Hund som ger ihållande skall i moment, där skallgivning inte ingår, ska underkännas i momentet. Högre betyg än 7 bör inte ges till hund som gnäller högljutt, gläfsar eller morrar.

Uppläggning:

Om ej annat anges sker förarens kommandon efter tävlingsledarens order.

LINFÖRIGHET och FRITT FÖLJ VID SIDAN

Bedömning:

Momentet börjar vid första marschanträdet och slutar på tävlingsledarens tillsägelse.

Hund som under större delen av momentet förs i stramt koppel (hunden stretar eller släpar efter) eller följer föraren på längre avstånd än ca 1 m kan inte godkännas.

För ett korrekt utförande av elitklassens sidoförflyttningar ska föraren bibehålla frontriktningen och således t ex backa eller ta steg åt höger resp vänster sida.

Uppläggning:

Tempot ska hela tiden vara vanlig marschtakt, utom då språngmarsch beordras.

FRAMFÖRGAENDE

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter den avslutande halten.

Tillåts hunden helt bestämma riktningen ska den underkännas. Hund som stretar, nosar, ej håller avståndet eller sätter sig vid halt bör ej ges högre betyg än 8. Hund som vänder tillbaka och någon gång befinner sig bakom eller i jämnhöjd med föraren ska underkännas.

Uppläggning:

Under pågående förflyttning kommanderas hunden att gå framför föraren. Efter ca 25 m beordras föraren göra halt, gå fram till hunden och göra helt om marsch. Samma sak prövas sedan i andra riktningen. Momentet avslutas med halt under linförighet.

PLATSLÄGGANDE

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut då föraren stannat och vänt sig om.

Hund som lägger sig före kommando underkänns. Om hunden inte lägger sig och detta upptäcks av föraren efter några stegs förflyttning ska hunden underkännas även om föraren genom förnyat kommando lyckas förmå den att inta liggande ställning. Hund som först lägger sig och sedan sätter eller ställer sig underkänns.

INKALLANDE

Bedömning:

Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning.

Ändrar hunden ställning före inkallningskommandot ges högst betyg 8. Hund som före inkallningskommandot avviker mer än ca 3 m från sin plats underkänns.

INKALLANDE MED STÄLLANDE

Bedömning:

Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning.

Huvudvikten ska läggas vid att hunden visar god lydning och snabbhet vid inkallningen. Stor vikt bör också fästas vid att den snabbt stannar på förarens kommando. Om hunden ändrar ställning före första inkallningskommandot ges högst betyg 8, avviker den mer än ca 3 m från sin plats underkänns den. Om hunden stannar i felaktig ställning är max-betyget 8. För godkännande måste hunden ha stannat innan tävlingsledaren gett order om ny inkallning.

Uppläggning:

Tävlingsledaren står i anslutning till föraren. Hunden ska ställas då den förflyttat sig ca 20 m. Om hunden inte stannat inom ca 15 m ges trots det order om ny inkallning

INKALLANDE MED STÄLLANDE OCH LÄGGANDE

Bedömning:

I tillämpliga delar som moment "Inkallande med ställande". Hund som stannar endast vid ena delmomentet kan ges högst betyg 6.

Uppläggning:

I tillämpliga delar som moment "Inkallande med ställande". Hunden ska läggas då den sammanlagt förflyttat sig ca 50 m.

KRYPANDE

Bedömning:

Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar föraren att lägga hunden och är slut då hunden intagit utgångsställning.

Huvudvikten ska läggas vid att hunden har låg ställning (även med bakdelen) och att inte hunden tillåts bestämma tempo och/eller riktning. För godkännande krävs att hunden under större delen av sträckan vidrör marken med armbågarna. För hund som lägger eller sätter sig för tidigt eller, i högre och elitklass, sätter sig vid avbrottet ges högst betyg 7. Hund som ej stannar utan kommando då föraren gör halt ges högst betyg 9. För högsta betyg krävs att föraren går upprätt.

Uppläggnig:

I högre klass läggs avbrottet vid halva sträckan. I elitklass läggs avbrottet och vinkeln vid 1/3 respektive 2/3 av sträckan. Ordningsföljden mellan avbrott och vinkel liksom vinkelns riktning (höger eller vänster) avgörs av tävlingsledaren.

FRAMÅTSÄNDANDE

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut efter den avslutande halten.

Hund som i båda riktningarna avviker mer än ca 7 m från förarens marschriktning kan ej godkännas. För högsta betyg krävs att hunden inte avviker mer än ca 3 m åt vardera sidan från förarens marschriktning.

För högsta betyg krävs att hunden raskt intar position ca 15 m framför föraren och håller detta avstånd tills inkallning sker. För godkännande får de i reglerna angivna max- resp min-avstånden endast temporärt över resp underskridas.

I högre och elitklass krävs för godkännande att hunden passerar genom gruppen i bägge riktningarna.

Uppläggnig:

Hunden sänds hunden då föraren är vid tävlingsledarens markeringar på ca 25 m avstånd från gruppen (i lägre klass en "tänkt" grupp). I samtliga klasser gäller att föraren, sedan hunden sänts, ska förflytta sig ca 30 m innan inkallning sker. Hunden provas i båda marschriktningarna. Momentet avslutas med halt under fritt följ.

APPORTERING

Bedömning:

Momentet börjar då föraren kastar föremålet och är slut då hunden avlämnat föremålet, dock gäller att om hunden avlämnar föremålet sittande framför föraren ska den därefter, med eller utan kommando, inta utgångsställning.

Vid tuggningar sänks betyget, ihållande, kraftiga tuggningar bör ej ge högre betyg än 6. Hund som inte håller fast föremålet ända fram till avlämnandet utan släpper ner det på marken bredvid föraren ges högst betyg 7.

Uppläggnings:

Föraren avgör själv när hund som avlämnar sittande framför föraren ska inta utgångsställning.

APPORTERING AV TUNGT FÖREMÅL

Bedömning:

Som moment "Apportering" men det börjar då föraren lämnar hunden för att lägga ut föremålet.

Hund som ej sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ges högst betyg 8, lämnar den sin plats mer än ca 3 m underkänns den.

Uppläggnings:

Som moment "Apportering". Hund som inte sitter kvar medan föraren lägger ut föremålet ska inta utgångsställning innan den sändes.

STÅENDE

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande förflyttningen och är slut då föraren stannat och vänt sig om.

Hund som intar stående ställning före kommandot underkänns. Om hunden lägger eller sätter sig underkänns den. För godkännande krävs att hunden stannar inom ca 2 m efter förarens kommando.

SKALL

Bedömning:

Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse ca 7-8 sekunder före den första ordern till föraren och är slut på tävlingsledarens tillsägelse ca 7-8 sekunder efter det föraren kommenderat "Tyst" sista gången.

För godkännande krävs tydligt skall. Hund som skäller då den inte ska skälla ges högst betyg 6. Om hunden ändrar ställning är max-betyget 8. I elitklass krävs för godkännande att hunden skäller bägge gångerna.

Uppläggnings:

Ca 7-8 sekunder bör förflyta mellan tävlingsledarens order till föraren.

HOPP ÖVER HINDER

Bedömning:

Momentet börjar när föraren ställt upp på lämpligt avstånd och är slut då hunden efter hoppet (hoppen) intagit utgångsställning.

I appellklass ges ej högre betyg än 8 i de fall föraren startar samtidigt som eller före hunden. Om hindret rives eller används som stöd underkänns momentet. Vidrörande av hindret ska medföra högst betyg 8. Sker återhoppet -vad gäller lägre, högre och elitklass - utan att föraren gett kommando ges högst betyg 6. Detta under förutsättning att hunden först stannat, återvänder den ändå underkänns momentet. Högre betyg än 8 kan inte tilldelas hund, som intar annan ställning än sittande.

För högsta betyg krävs att hunden inte har någon del av kroppen utanför hindret.

Upplägning:

Tävlingsledaren bestämmer från vilken sida av hindret hunden ska starta men föraren äger rätt att avgöra hundens startavstånd. I lägre, högre och elitklass avgör föraren när hunden ska sättas på andra sidan hindret.

STEGKLÄTTRING

Bedömning:

Momentet börjar då föraren ställt upp framför stegen och är slut efter den avslutande halten.

Föraren äger rätt att, utan betygsneddrag, starta samtidigt med hunden. Om hunden hoppar ner tidigare än från tredje stegpinnen från slutet ska momentet underkännas. För högsta betyg krävs att hunden i jämn takt och med god hastighet tar sig över redskapet med användande av samtliga stegpinnar.

Upplägning:

Momentet avslutas med en halt ca 2 m efter passerandet av stegen.

PLATSLIGGANDE och PLATSLIGGANDE MED SKOTT

Bedömning:

Momentet börjar då tävlingsledaren beordrar nedläggning av hundarna och är slut när tiden gått ut.

Om hunden kryper mer än ca 3 m underkänns den. För hund som sätter sig ges högst betyg 8, ställer den sig ges högst betyg 5.

Sedan förarna lagt ned och lämnat hundarna, får dessa inte påverkas. Domarna kan dock ge order om avhämtning av hund om den allvarligt stör andra. Om momentet p g a tekniskt fel (t ex hundslagsmål) måste göras om, får inte de hundar delta som ev räknas som vållande/delvallande till den inträffade störningen. Ej heller får de hundar som oberoende av störningen redan åsamkat sig ett underkänt betyg delta. För övriga hundar gäller att betygssättningen endast får påverkas av det som inträffar vid det förnyade utförandet.

Uppläggning:

Tiden räknas från det ögonblick förarna intagit sina platser på i reglerna föreskrivna avstånd. Momentet ska utföras med minst tre hundar. Överstiger antalet hundar tio får uppdelning i omgångar ske.

Förutom i appellklass utsätts hundarna under momentet för störningar i form av skott. Skotten avlossas bakom hundarna efter ca 1, 2, 3 resp 4 minuter. Om skytten under momentet byter plats ska detta ske i lugn takt och skotten avlossas från stillastående.

SPECIALMOMENT

BUDFÖRING och BUDFÖRING MED SKOTT

Bedömning:

Momentet börjar då föraren kopplar loss hunden och är slut då hunden åter intagit utgångsställning hos föraren.

För godkännande krävs att hjälpföraren genom klappning kunnat ta i hunden. Om hunden, efter att hjälpföraren klappat den, startar före hjälpförarens kommando så är max-betyget 6. Tjuvstart från föraren bedöms som i rapporthundgruppen. Hund som tillfälligtvis stannar på sträckan ges högst betyg 7. I övrigt tas vid betygssättningen hänsyn till bl a tempo samt den hjälp förare eller hjälpförare ger hunden genom att locka på den efter halva sträckan.

Upplägning:

Tävlingsledaren ger tillsägelse om när hunden ska sändas från såväl föraren som hjälpföraren. I lägre klass placeras skytten ca 20 m vid sidan av mitten på sträckan, i appellklass ska sträckans mitt markeras på annat sätt. Under momentet får inga utomstående personer uppehålla sig i sträckans omedelbara närhet. Domare och tävlingsledare ska under momentet stå i höjd med och ett stycke vid sidan av föraren. Om hunden förses med rapportföremål får detta inte bäras i munnen. Hjälpföraren ska inte befatta sig med rapportföremålet. Kopplet ska stoppas undan och bäras osynligt för hunden.

UPPLETANDE AV FÖREMÅL

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet börjar när föraren efter tävlingsledarens klartecken sänder ut hunden på första slaget och är slut när tiden har utgått, med följande undantag:

- Om hunden innan max-tidens utgång funnit och apporterat samtliga föremål är momentet slut då sista föremålet avlämnats.
- Om hunden påbörjat en apportering före max-tidens utgång får apporteringen fullföljas tills hunden avlämnat, först därefter är momentet slut.

Föremål

För godkännande krävs att hunden finner och apporterar minst två föremål. Saknas ett föremål är max-betyget 8, saknas två föremål är max-betyget 6. För högsta betyg krävs att hunden avlämnar fjärde föremålet som vid apportering. Lätt tuggning på apportföremål innebär max-betyg 9. Anses tuggningen mer allvarlig (hunden biter sönder föremål), bör högre betyg än 8 ej ges.

Tempo och systematik

Hunden ska söka i ett raskt tempo utan inslag av rusningar. Tröttnar hunden och börjar "klibba" vid föraren, bör högre betyg än 7 inte ges.

För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden.

Hund, som vägrar att lyda förarens dirigering eller tillrop och endast med svårighet kan förmås söka, bör ej ges högre betyg än 6.

Upplägning:

Rutan ska utmärkas senast 12 timmar före beräknad första start. Som föremål får ej användas apportbock, sökrulle, metallföremål eller föremål som i storlek avsevärt avviker från de exempel som anges i reglerna. Föremålen får ej läggas närmare varandra än ca 10 m. Avvallning ska ske med både person och hund. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

SKYDDSTJÄNST

ALLMÄNT

Bedömning:

Angrepp

Med angrepp menas att hunden biter (vid skyddsärmförsedd figurant) resp stöter med munkorg (vid oskyddad figurant). I de moment där angrepp krävs av hunden påverkas betyget i hög grad av angreppsförsökets kraft, ett alltför lamt angreppsförsök medför ett underkännande av momentet. Hunden ska också utnyttja första tillfälle till angrepp. Hunden ska för erhållande av högsta betyg angripa så länge figuranten agerar, d v s så länge figuranten flyr/söker fly eller riktar ett angrepp mot förare eller hund.

Upphörande med angrepp

Hunden har rätt att angripa så länge figuranten är i rörelse. I ärmmomenten krävs dock inte att figuranten ovillkorligen står stilla i de fall då hunden drar omkring figuranten. Gränsdragningen görs då när figuranten påbörjar sina försök att bli stilla. Hund som dröjer alltför länge med att upphöra med angreppet underkänns i momentet. En annan detalj som också påverkar betyget är vilka åthävor föraren använder för att få hunden att sluta angripa.

Orent arbete och angrepp på stillastående figurant

Om hunden inte angriper den stillastående figuranten men ändå inte kan låta bli denna (t ex lätt vidrör, i grövre fall gnider munkorgen mot figuranten) räknas detta som s k orent arbete och medför högst betyg 8 i momentet. Angrepp på stillastående figurant medför automatiskt ett underkännande.

Uppträdande vid bevakning

Vikt ska fästas vid att hunden håller bevakningen, d v s har uppmärksamhet på figuranten. En hund som tydligt släpper bevakningen och samtidigt lämnar figuranten mer än ca 5 m underkänns. Om hund är tyst eller skäller under bevakningen bedöms som likvärdigt.

Uppträdande före sändande

För en hund som gnäller högljutt, skäller eller visar oro är max-betyget 9. Hund som tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att den låter sig inkallas inom ca 10 m, annars underkänns den.

Munkorgsbesvär

Hund som visar sig besvärad av munkorgen ska erhålla sänkning av betyget. Är munkorgsbesväret påfallande ska högst betyg 7 ges.

Avbrytande av moment

Det är viktigt att domarna före skyddstjänsten överenskommer hur man ska förfara om t ex moment "Överfall" eller "Dubbelretning" inte ska utföras p g a brister i transporten. Då det ofta är mycket knappt om tid hinner domarna inte konferera eller ens söka ögonkontakt med

varandra, utan det lämpliga är att den ena domaren ges i uppdrag att vid behov ingripa och ge figuranten order att inte utföra momentet i fråga.

Inkallande till sidan

Då hunden avhämtas eller då den utgått från förarens sida för att avvärja ett överfall har föraren rätt att kommendera in hunden till sidan.

Uppläggning:

De följande allmänna anvisningarna gäller generellt i alla moment där inte annat påpekas.

Avhämtande och avvärjning

I de moment där hunden ska avhämtas ges föraren tillsägelse att hämta hunden då den bevakat i ca 5 sek. Där avvärjning föreskrivs ska föraren ta vapnet från figuranten.

TRANSPORT

Bedömning:

Momentet börjar på tävlingsledarens tillsägelse och är slut då momentet "Överfall" inleds (eller skulle inletts).

Hunden ska gå vid förarens vänstra sida som vid fritt följ och ha uppmärksamheten riktad på figuranten men får inte angripa denne. Skall eller störande gnäll ger högst betyg 6.

I de fall hund under transporten tappar eller tar av sig munkorgen ska halt beordras och munkorgen på nytt påsättas. Momentet underkänns i sådant fall. Upprepas felet utföres inte momentet "Överfall" (vilket sålunda underkänns).

Uppläggning:

Om föraren är felaktigt placerad i förhållande till figuranten ska tävlingsledaren påtala detta (en gång).

ÖVERFALL

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten inleder överfallet och är slut då föraren fått hunden under kontroll vid sidan efter angreppet.

Förarens position ca 1 m snett bakom figuranten ska beaktas så att den förare som ger sin hund en extra tidsfrist för att avvärja överfallet genom att gå på större avstånd också belastas med betygsneddrag. En förutsättning är att förare och hund transporterar figuranten då överfallet ska utföras. Detta innebär att de då ska vara placerade enligt anvisningarna för "Transport" snett bakom figuranten. Är detta inte fallet, t ex hunden går i jämnhöjd med eller snett framför figuranten, ska domarna ge figuranten order att inte utföra överfallet varvid momentet underkänns.

Uppläggning:

Var överfallet ska ske meddelas förare och figurant före momentet "Transport".

BEVAKNING (LKL)

Bedömning:

Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då flykten inleds (om hunden inte reser sig) eller då bevakningstiden utgått (om hunden rest sig).

För hund som sätter eller ställer sig ges högst betyg 8. Om hunden lämnar platsen utan att släppa bevakningen ges högst betyg 6. För högsta betyg krävs att hunden endast under korta perioder tar blicken från figuranten.

Uppläggning:

Om hunden lagts om ger tävlingsledaren figuranten tecken till flykt då föraren åter intagit sin plats.

FLYKT

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då figuranten står stilla efter hundens angrepp.

Uppläggning:

Det tillhör provanordningarna att tävlingsledaren avbryter figurantens flykt efter ca 50 m.

SLÄPPANDE (LKL)

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten stannat efter hundens angrepp och är slut då föraren kommit fram till hunden och fått den under kontroll vid sidan.

FASTTAGANDE

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då föraren kommit fram till hunden och fått den under kontroll vid sidan.

DUBBELRETNING

Bedömning:

Momentet börjar i och med den inledande transporten och är slut då föraren efter angreppet har hunden under kontroll vid sidan efter att ha avväpnat figuranten.

En förutsättning är att förare och hund transporterar den passiva figuranten då dubbelretningen ska utföras. Detta innebär att de då ska vara placerade enligt anvisningarna för momentet "Transport" snett bakom denne figurant. Är inte detta fallet, t ex hunden drar sig bakom föraren, ska domarna ge figuranten order att inte utföra dubbelretningen varvid momentet underkänns.

Uppläggning:

Transportsträckan före själva överfallet ska vara ca 30 m. Den figurant som ska utföra dubbelretningen står i en grupp om minst 3 personer. Figurantens utgångsläge för överfallet är ca 6 m bakom och något till höger om föraren. Det är tävlingsledaren som tecknar åt figuranten att inleda sitt överfall.

MODPROV

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då figuranten efter angreppet står stilla på förarens kommando.

Hundens sätt att angripa ska ha en avgörande betydelse för bedömningen. Sålunda ska den hund som stannar upp och väntar på skyddsärmen erhålla betygsneddrag härför (jämför den hund som springer med oförminskad fart ända fram till figuranten). Likaså ska betygsneddrag ges den hund som undviker det hot den höjda ärmen och käppen innebär (jämför den hund som kastar sig upp mot ärmen och möter hotet).

Uppläggning:

Figuranten ska vänta på tävlingsledarens anrop, t ex "Kommer". För att denna vändning ska kunna ske på ca 15 m avstånd från hunden måste anropet komma då hunden är på drygt 20 m avstånd.

SLÄPPANDE

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten stannat och är slut då föraren har hunden under kontroll vid sidan efter att ha avväpnat figuranten.

Hunden måste vara godkänd i momentet "Modprov" för att kunna tilldelas godkänt betyg i momentet "Släppande". En ytterligare förutsättning för att momentet "Släppande" ska kunna godkännas är att hunden håller ett brett i skyddsärmen då föraren inleder sitt "Stå stilla"-kommando.

AVSÖKANDE

Bedömning:

Momentet börjar då föraren efter tävlingsledarens klartecken går in i området och är slut då hunden funnit figuranten eller tiden utgått.

För hund som inte följer förarens kommandon och/eller tecken sänks betyget, hund som går ur hand underkänns. Stor vikt ska också fästas vid att hunden inte lämnar delar av området ogenomsökta bakom sig. Om hunden söker i alltför ulesa slag eller inte genomsöker området i dess

fulla bredd sänks betyget. Ett krav för att hunden ska kunna godkännas i momentet "Avsökande" är att den ges ett vägledande ståndskall (utan att dessförinnan ha funnit och lämnat figuranten) och att den påbörjar den för föraren vägledande skallgivningen innan tiden för avsökandet utgått.

Hund som uppträder utan munkorg i avsökandet underkänns i momenten "Avsökande" och "Ståndskall". Hund som påbörjat vägledande skallgivning och sedan tar av sig munkorgen, kan ges betyg i "Avsökande" men ej i "Ståndskall".

Uppläggning:

Områdets gränser och, om så behövs, mittlinje ska markeras. Avvallning ska ske med både person och hund. Vid omvallning behöver hund ej användas.

STÅNDSKALL

Bedömning:

Momentet börjar då hunden funnit figuranten och är slut då föraren kommit fram till figuranten och har hunden under kontroll vid sidan.

Hundens skallgivning ska vara vägledande, d v s föraren bör utan svårighet kunna lokalisera hunden och figuranten. Vid längre uppehåll i hundens skallgivning ska betyget sänkas. Domarna måste för att kunna avgöra detta följa förarens avhämtande av hunden, oftast blir domarna tvungna att följa efter föraren. Hund som finner figuranten men lämnar denne mer än ca 10 m utan att ge vägledande ståndskall underkänns i momentet. Ett krav för att hunden ska kunna godkännas i momentet "Ståndskall" är att den påbörjar den för föraren vägledande skallgivningen innan tiden för avsöket utgått.

Uppläggning:

Föraren avgör själv när hunden ska avhämtas.

SÄNDANDE

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten startar förflyttningen och är slut då föraren kommit fram till hunden och fått den under kontroll vid sidan.

Bevakningen ska ske i figurantens omedelbara närhet. Om hunden överhuvudtaget inte kommer upp närmare figuranten än ca 10 m kan den inte godkännas.

Uppläggning:

Figurantens förflyttning bör vara ca 20 m.

BEVAKNING (EKL)

Bedömning:

Momentet börjar då föraren lämnar hunden och är slut då föraren kommit tillbaka till hunden och fått den under kontroll vid sidan.

Upplägning:

Föraren placerar hunden i valfri ställning och på valfri plats. Föraren bör innan hunden placeras få upplysning om sin egen plats under momentet. Tävlingsledaren dirigerar figurantens förflyttningar, när och vart. Första förflyttningen får inte ske förrän föraren hunnit inta sin plats. Mellan förflyttningarna bör förflyta 5-10 sek. Hunden provas i tre förflyttningar. Efter sista förflyttningen avhäntar föraren hunden på tävlingsledarens tillsägelse.

FLYKT MED SKOTT

Bedömning:

Momentet börjar då figuranten startar flykten och är slut då föraren har hunden under kontroll vid sidan efter att ha avväpnat figuranten.

Hund som visar rädsla för skottet ska erhålla avsevärd sänkning av betyget. Hund som släpper då föraren är på längre avstånd än ca 10 m underkänns.

SPÅRTJÄNST

ALLMÄNT

Bedömning:

Hundens framförande

Föraren äger rätt att tillfälligtvis släppa linan eller korta av densamma vid oöverskådlig terräng, buskage och dylikt. Om föraren obefogat kortar av linan reduceras betyget. Hund som vid något tillfälle frigörs från linan och spårar eller söker fritt ska underkännas. Om det klart kan fastslås att föraren dirigerar hunden ska provet underkännas.

Avvikelser från spåret

Hund som t ex slår i en vinkel men utan att göra uppehåll i arbetet tar upp det fortsatta spåret vid första kontakten bör ej erhålla betygsreducering. Om föraren utnyttjar sin rätt att vid tappt gå tillbaka till den punkt där han/hon med säkerhet vet att hunden senast var på spåret bör högre betyg än 8 ej ges.

Omspår

Om hund råkar ut för störning av personer eller djur bör detta endast i verkligt exceptionella fall kunna motivera ett nytt spår. Omspår i spårhundsgruppen inkluderar även "Uppletande av spår" och ska bedömas efter hundens prestation på dels det nya uppletandet, dels det nya spåret.

Skadade föremål

Om föremål uppenbart skadas (tuggas) av hunden bör betyget sänkas, dock givetvis i mindre utsträckning än om hunden inte funnit föremålet.

Upplägning:

Apportföremål

Spårapporterna ska datummärkas. Apport får inte placeras närmare vinkel än ca 50 m och, om ej annat anges i reglerna, inte heller placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. För att apporterna ska erhålla vittring måste de hanteras av spårläggaren under spårets utläggande. Apporterna får inte gömmas men ej heller placeras i ögonfallande.

Vinklar

Vinkel får ej placeras tidigare än efter ca 100 m spårsträcka. Spår eller återgång i terrängen får inte läggas närmare rutan/utgångspunkten än ca 60 m.

Redovisning

Då spårningen begränsas av en max-tid ska funktionär, till vilken redovisning kan ske, finnas i anslutning till spårets slut, dock ej så nära att ekipaget kan störas i arbetet. Tiden tas då redovisning sker. Föraren ska före momentets början informeras om hur redovisningen ska ske.

UPPLETANDE AV SPÅR

Bedömning:

Momentet börjar då föraren efter klartecken av tävlingsledaren sänder hunden för att söka spår och är slut då ekipaget lämnar rutan på rätt spår och i rätt riktning eller då tiden utgått.

Om ekipaget inte inom angiven tid lämnat rutan på rätt spår och i rätt riktning underkänns momentet. Om hunden inte tar upp spåret vid första kontakten sänks betyget. Om hund bakspårar och ekipaget därför återkallas till rutan kan högre betyg än 7 ej ges. Om hund bakspårar men självmant vänder innan återkallande skett ska betygsreducering härför ej ske. I de klasser där hunden kan påvisas spåret efter ett misslyckat uppletande är en förutsättning härför att hunden innan dess presterat något arbete för att ta upp spåret.

Uppläggnings:

Utmärkande av rutor ska ske senast 12 timmar före beräknat påsläpp. Påvisningspunkt ska om möjligt vara naturlig (sten, buske etc) och ligga ca 20 m från rutan. Om speciell markering skett får den inte kunna upptäckas av föraren från rutan. Spåret ska ha en sträckning av minst 30 m innan det går in i rutan och får inte skära den sida av rutan varifrån föraren sänder in hunden. Föraren ska inte tillåtas lämna rutan utom för att följa hund som spårar rätt, i annat fall ska kommenderas "Tillbaka till rutan" då föraren passerar rutgränsen. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

SPÄRNING (SPH-GR)

Bedömning:

Momentet börjar då ekipaget lämnar upptagsrutan på rätt spår och i rätt riktning eller, vid påvisning, då hunden släpps på spåret vid anvisad punkt och är slut då hunden funnit slutföremålet eller max-tiden utgått.

Bedömningen grundar sig enbart på de redovisade föremålen antal och skick samt att max-tiden ej överskridits. För högsta betyg måste samtliga föremål redovisas, om ett föremål saknas är max-betyget 9, om två föremål saknas är max-betyget 8 osv, dock gäller att om slutföremålet saknas så underkänns momentet.

Uppläggnings:

Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Tiden räknas från när föraren lämnar rutan eller, vid påvisning, då hunden visas på spåret.

SPÄRNING (AKL, SKH-GR LKL)

Bedömning:

Momentet börjar då hunden släpps på spåret och är slut då hunden funnit slutföremålet.

För godkännande krävs att hunden finner minst 2 föremål varav ett ska vara det sista. Om ett föremål saknas kan ej ges högre betyg än 8.

Upplägning:

Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 50 m. Domarna bör kunna följa hundens arbete under hela spåret.

SPÅRNING (SKH-GR HKL & EKL)

Bedömning:

Momentet börjar då hunden släpps på spåret och är slut då hunden funnit slutföremålet eller max-tiden utgått.

För godkännande krävs att hunden finner minst 2 föremål varav ett ska vara det sista. Om ett föremål saknas kan ej ges högre betyg än 8. Om i elitklass två föremål saknas kan ej ges högre betyg än 6.

Upplägning:

Spår i samma terrängavsnitt bör ej läggas närmare varandra än 150 m. Domarna bör kunna följa hunds spårarbete i ca 150 m.

RAPPORTTJÄNST

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet börjar i och med att tävlingsledaren anvisar uppkopplingsplats på A-stationen och slutar när den sista hunden i respektive klass fullföljt momentet eller överskridit max-tiden.

Principer för betygssättningen

Baserat på samtliga uppnådda totaltider konstaterar domarna gemensamt vilka max-betyg enligt nedan som gäller för de olika hundarna. Vardera domaren tar sedan vid betygssättningen hänsyn till egna iakttagelser beträffande stationsuppträdande, ojämnt tempo etc, dock gäller att om någon av domarna underkänner en hund på grund av hundens uppträdande så får hunden ej fortsätta provet. Med undantag för ovan nämnda kontroll av totaltiderna sker domarnas betygssättning helt självständigt.

Totaltiden

Nedanstående tabell visar hur max-betyget beror av tidsdifferensen till snabbaste hund. En förutsättning för att en hund ska kunna ges godkänt betyg är dock att i reglerna angiven maximitid inte överskridits.

Tidsdifferens (anges i min och sek)			Max-betyg
Akl	Lkl-Hkl	Ekl	
- 1.00	- 2.00	- 1.30	10
		1.31- 3.00	9.5
1.01- 2.00	2.01- 4.00	3.01- 4.30	9
		4.31- 6.00	8.5
2.01- 3.00	4.01- 6.00	6.01- 7.30	8
		7.31- 9.00	7.5
3.01- 4.00	6.01- 8.00	9.01-10.30	7
		10.31-12.00	6.5
4.01- 5.00	8.01-10.00	12.01-13.30	6
		13.31-15.00	5.5
5.01-	10.01-	15.01-	5

Ojämnt tempo

Som ojämnt tempo räknas de fall då hund använder sig av en längre tid på en kortare sträcka. För hund med ojämnt tempo är max-betyget 9.

Tystnad

För högsta betyg får hund endast avge kortvarigt och dämpat gnäll. Om hunden vid något tillfälle gnäller högljutt eller avger ett skall ges ej högre betyg än 9. Om hunden gnäller ljudligt under längre tid eller avger flera skall reduceras betyget ytterligare. Hund som genom skall eller annat oljud verkar störande ska underkännas och med omedelbar verkan avstängas från fortsatt deltagande i provet.

Uppträdande före sändande

Hund ska framföras till startplatsen som vid linförighet resp. fritt följ, men med en tillåten marginal på ca 0.5 m. Föraren får utan neddrag kommendera hunden att sitta kvar innan 30- resp 15-sekundersperioden börjat. Om hunden intar annan ställning vid förarens sida än sittande är max-betyget 9. Hund som tjuvstartar kan tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att den låter sig inkallas inom ca 10 m, annars underkänns den.

Omsändande

Om domaren anser att en hund t ex kraftigt störts av återvändande hund vid sändandet kan omsändande bli aktuellt. I dylika undantagsfall sker ingen betygsreducering p g a omsändandet, tiden omräknas också.

Mottagande

Om föraren lockar på hunden på längre avstånd än 50 m är max-betyget 9.

Uppläggning:

Rapportsträckan

Rapportsträckan bör i huvudsak ha en rak sträckning. Detta innebär att den under inga förhållanden får ha formen av ett U, då det i sådana fall finns möjligheter till stora tidsvinster för hundar som genar. Sträckan får ej heller läggas i närheten av trafikerad väg. Två skyttar måste under hela provet vara placerade på sträckan A-B. Om fler än två skyttar används kan skyttar även placeras på förlängning. Om, i högre och elitklass, andra störningar arrangeras måste utöver reglernas krav beaktas att störningarna inte ges formen av ett hot mot hundarna.

Stationerna

Framföringssträckan ska vara ca 20 m och väl utmärkt. Likaså ska 50-metersgränsen (stationsområdet) vara tydligt utmärkt på samtliga stationer. Avståndet mellan uppkopplingsplatserna bör vara sådant att hundarna ej stör varandra. Platserna ska tydligt utmärkas med startnummer och i förekommande fall även klass. Uppkopplingsplatserna bör placeras på ett likvärdigt sätt i nära anslutning till sträckans förlängning. Vid uppkopplingsplatsen äger föraren rätt att hålla hunden med liggunderlag samt även förse hunden med dryck och godis eller annan föda. Förarna ska ges tillfälle att värma upp hundarna. Hund får senast avhämtas när föregående hund sänts. Tävlingsledaren anvisar plats för uppvärmningen som ska ske så att övriga hundar ej

störs.

Sändande

Tidsintervallet mellan hundar vid sändande ska vara tre minuter i samtliga klasser. Om flera klasser samtidigt använder samma bana ska högsta klassen starta först från station B. Från övriga stationer sänds hundarna i den ordning de inkommit. Före sändande från station meddelar tävlingsledaren tider till de tävlande enligt följande:

Appellklass : "2 minuter kvar - 1 minut kvar - 15 sekunder - 10 sekunder - 5 sekunder - Sänd!"

Övriga klasser : "2 minuter kvar - 1 minut kvar - 30 sekunder - 10 sekunder - 5 sekunder - Sänd!"

Under de sista 15 sek (appellklass) respektive 30 sek (övriga klasser) ska rapporthalsbandet antingen under hela tiden vara anbringat på hunden eller hållas av föraren i höger hand på ett sådant sätt att det inte påverkar hunden. Hund som ej passerat 50-metersgränsen inom en minut efter sändandet ska efter beslut av domaren inkallas och får ej vidare delta i provet. Samma gäller för hund som lämnat stationsområdet men därefter vänder tillbaka till detta.

Mottagande

Tiden ska avläsas då hunden kommit in på stationen och föraren fått hunden under kontroll.

Förflyttningar

Tävlingsledaren meddelar aktuell tävlingstid vid station A före förflyttning till station B. Vid förflyttning från station A ska marschordningen vara i startnummerordning. Skyttarna går sist i ledet och intar sina skjutplatser omärkligt för hundarna. Vid förflyttning med spärvätska går funktionär med droppflaska sist i ledet. Droppningen börjar vid sändplatsen och fortsätter i marschriktningen. Det får ej förekomma att man vid något tillfälle under momentet går tillbaka på sträckan. Spärvätskan ska ha proportionerna 1 del mjölksyra och 9 delar vatten.

SÖKTJÄNST

Bedömning:

Momentets början och slut

Momentet (och tidtagningen) börjar då föraren efter tävlingsledarens klartecken går in i området. Momentet är slut då max-tiden för klassen utgått, med följande undantag:

- Om hunden innan max-tidens utgång funnit och markerat samtliga figuranter är momentet slut då föraren vägletts till den sista figuranten.
- Om hunden påbörjat en markering före max-tidens utgång ska markeringen fullföljas till dess föraren vägletts till figuranten eller blindmarkering konstaterats, först därefter är momentet slut.
- I elitklass gäller att momentet är slut om föraren före max-tidens utgång passerar mittstogens slutmarkering.

Metodik och dirigering

Genomsökandet är ett s k vindarbete där hunden ska avstöva terrängen med relativt "hög näsa" för att på så sätt söka få vittring av figuranten. Hunden bör således inte spåra, eftersom detta omöjliggör erforderlig systematik i arbetet.

Vid betygssättningen ska stor hänsyn tas till om hunden söker enligt förarens dirigering samt om den använder efter terrängförhållandena lämpad snabbhet. Detta innebär att det är föraren som bestämmer var hunden ska söka och även hur lång tid som ska anslås för arbete i den ena eller andra terrängavsnittet. Hund som påtagligt brister i systematik under sökarbetet bör inte ges högre betyg än 7. Om det är uppenbart att hund brister i kontakt med föraren och t ex ej utan svårighet kan återkallas, bör den ej ges högre betyg än 6. För högsta betyg äger föraren ej rätt att via halsring, tjänstetecken etc styra och föra hunden.

Markering

Blindmarkering, d v s att hunden markerar vid annat tillfälle än hos figurant, ska ge högst betyg 7. Upprepas felet underkänns hunden. Som blindmarkering räknas också de fall då hunden inte kan påvisa figuranten. Tappar hunden rullen på väg till föraren betraktas detta icke som blindmarkering, betyget ska dock reduceras.

För skallmarkerande hund gäller att markeringen ska vara vägledande, d v s föraren ska utan svårighet kunna lokalisera hund och figurant. Hund, som finner men ej markerar figuranten och senare återvänder och markerar, ska ges betygsneddrag. Oftast är det nödvändigt för domarna att följa efter föraren ut för att kunna avgöra om hundens markering varit tillräckligt noggrann.

Uppträdande hos figurant

Varje aggressivt uppträdande ska medföra betygssänkning. Anses det sannolikt att en funnen person blivit verkligt oroad av hundens uppträdande bör högre betyg än 6 ej ges. Överdrivet inställsamma hundar, som slickar etc bör bedömas mildare.

Aterförande av figurant

Vid återförandet av figurant till mittlinje ska hunden föras fritt men under kontroll. Hunden får sedan sändas ut igen då funktionärerna är tillbaka på stigen.

Sök på återvägen

I princip bör betygsreducering ej ske i de fall hunden ej finner samtliga figuranter vid första genomsökandet av området utan finner någon eller några av dessa vid sök under återgången till utgångsläget.

Antal funna och markerade figuranter

Om hund missar mer än en figurant kan den inte godkännas. Om hund missar en figurant kan den tilldelas högst betyg 7.

Uppläggning:

Sökområdet

Appellklass får inte använda samma område som sökhundsgruppen. Uppmärksammas bör att söktjänsten så långt som möjligt ska förläggas till sådana platser, som möjliggör en prövning av hundens förmåga att lokalisera figuranterna under komplicerade förhållanden. Användes samma sökområde för flera klasser börjar elitklass, därefter högre och sist lägre klass. Mittstigen skall märkas med meterangivelse på var 50:e meter. Tävlingsledaren meddelar när en minut återstår.

Avvallning

Avvallning sker genom att personer och hundar går kors och tvärs genom området, såväl parallellt med som i vinkel mot mittstigen. Avvallning skall ske före första hund och bör upprepas efter var 5:e hund. Vid den upprepade vallningen behöver inte hundar ingå.

Störningar

Om sökhundsekipaget påträffar bärplockare el dyl ska tidskompensation ges. Klockan ska i sådana fall stoppas, då störningen konstateras och ska åter sättas igång, då störningen upphört. Om flera störningar uppstår, ska kompensation ges för varje tillfälle.